

Aan: Ministerie van BZK
Van: Rogier Krabbendam (VNO-NCW West)
Onderwerp: Voorgenomen Bbl-wijziging duurzaam gebruik van bedrijfsdaken
Datum: 5 februari 2021

Geachte dames en heren,

VNO-NCW West ziet 'verduurzaming' als een belangrijke opgave voor ons allen – dus ook voor bedrijven –, dat met slim beleid ook een uitgelezen kans voor Nederland kan zijn. Daarom staat VNO-NCW West zeker niet negatief tegenover overheidsbeleid, dat inzet op verdere verduurzaming. Maar dat beleid moet dan wel praktisch uitvoerbaar zijn, financierbaar en op termijn rendabel.

Als wij naar het conceptvoorstel kijken, dan is er bij bedrijven grote twijfel of aan deze basisvoorwaarden is voldaan, zeker daar waar het gaat om verplichtingen voor bestaande gebouwen. Het gaat daarbij om het volgende.

- 1. Stimuleren werkt beter dan verplichten:** het conceptvoorstel behelst weer een nieuwe losstaande verplichting, dat wordt toegevoegd aan het uitdijende arsenaal van instrumenten waar gemeenten mee aan de slag gaan en waaraan bedrijven moeten voldoen. De uitvoeringspraktijk wordt weer ingewikkelder. Dit losse wetsvoorstel heeft bijvoorbeeld ook weer gevolgen voor de technische en financiële randvoorwaarden voor maatregelen, die voortvloeien uit de Wet milieubeheer (Wm) en vanaf 2023 de CO₂-reductieplicht. Daar is nog niet over nagedacht, maar zal de uitvoerbaarheid van de Wm (en vanaf 2023 de CO₂-reductieplicht) er in ieder geval niet makkelijker op maken.

Voorstel

Zonnepanelen op platte daken te stimuleren – zodat een deel van de ODE-heffing door het mkb opgebracht, wordt ingezet voor een *grootschalig programma* om een heel pakket van maatregelen voor een significant deel opgebracht door het mkb ook ten goede te laten komen voor het mkb. Een positieve en faire in plaats van een negatieve prikkel, die ook nog eens beter handhaafbaar is omdat het valt binnen de erkende maatregelen-systematiek die o.a. door de recent geïntroduceerde informatieplicht sterk aan belang wint.

- 2. Wet vereist veel technische en financiële kennis op lokaal niveau:** om tot een goed oordeel te komen – over de door de wet vereiste – 'proportionaliteit' is uitgebreide kennis nodig over een breed scala van onderwerpen zoals dakconstructie, zonnepanelen, aanwezige elektriciteitscapaciteit, samenhangende kosten, financierbaarheid, brand- en andere risico's, verzekeraarbaarheid e.d. Voorkomen moet worden dat gemeenten – uit gebrek aan kennis – alle eigenaren van bestaande bedrijfspanden met een groot plat dak gaan aanschrijven, dat zij verplicht hun daken vol moeten leggen met zonnepanelen of wateropslag. Bedrijven die het daar niet mee eens zijn, rest volgens het wetsvoorstel geen andere weg dan uiteindelijk die naar de rechter.

Voorstel

Een wettelijk geborgde '*Leidraad proportionaliteit bestaande gebouwen*' voor, waarmee een 'omgekeerde bewijslast' wordt voorkomen en bedrijven niet accountantsverklaringen en allerlei (kostbare) rapporten moeten tonen als zonnepanelen, wateropslag e.d. op hun daken niet 'proportioneel' zijn. De leidraad moet zorgen voor (ten minste een minimum aan) uniformiteit en rechtszekerheid voor ondernemers en in ieder geval vastleggen, dat de proportionaliteit moet zijn gebaseerd op het oordeel van een onafhankelijke en een door beide partijen geaccepteerde deskundige, die op kosten van de

gemeente wordt ingeschakeld en waarbij tenminste volgende aspecten worden meegenomen:

- De verzekeraarbaarheid van de zonnedaken, wateropslag op het dak e.d.
- De mate waarin dakconstructie en andere relevante bouwkundige zaken voldoen.
- De capaciteit van het lokale elektriciteitsnet, zodat toekomstige baten ook realiseerbaar zijn.
- De daarmee samenhangende kosten en opbrengsten en overige randvoorwaarden.
- De mate waarin de verplichtingen meetellen CO₂-reductie voor het bedrijf en de effecten op te nemen maatregelen in het kader Wm / CO₂-reductieplicht.

- 3. Groot kapitaalbeslag en laag rendement:** een eerste inventarisatie laat zien dat het verplichte zonnepanelen en/of wateropslag al snel om investeringen vragen van enkele tienduizenden euro's met uitschieters tot een half miljoen euro. Bovendien zijn deze investeringen typische 'nutsinvesteringen' met bijbehorend laag rendement. Bedrijven worden nu gedwongen – voor eigen risico – ook energieleverancier te worden en dat ook nog eens vanuit een slechtere uitgangspositie dan de grote (overheids)partijen die dit in de regel doen. Niet alleen kan dit leiden tot het uitstellen of afstellen van andere, effectievere maatregelen, maar het kan snel een aanslag zijn op de kernactiviteit van bedrijven als op een groot deel van hun kapitaal een bedrijfseconomisch onverantwoord rendement wordt gemaakt.

Voorstel

Wettelijk verankeren, dat investeringen in *maximaal 5 jaar zijn terug te verdienen*. Ook vergelijkbare wetgeving zoals de gebouwlabel c-verplichting voor kantoren en de wet voor de minimale verduurzamingseis bij renovatie kennen een maximum terugverdientijd. Bij de bepaling van de terugverdientijd moeten uiteraard niet alleen de kosten van de panelen worden beschouwd, maar o.a. ook de noodzakelijke aanpassingen aan de (dak)constructie, verzekeringskosten en onderhoudskosten.
